

orie paa to forskjellige Maader. I Følge den ene afledes alle Forholdene af Vædskens Overflades ved Tiltrækningerne bestemte Figur: efter den anden derimod afledes de af en umiddelbar Betragtning over Størrelsen af de tiltrækkende Flader og de tiltrukne Masser. Denne sidste Udvikling, som den lettere har *de la Place* ikke saaledes udført i alle dens Dele, hvilket har givet adskillige Physiker Anledning til enten ganske at foretrække den første, eller dog at benytte begge Udviklingsmaaderne i samme Foredrag. Da den sidste Udviklingsmaade, som bestandigen holder Öiet fæstet paa de virkende Kræfter, bedst passer til Naturlærens Foredrag, saa har Forf. søgt at udføre denne. Det Nærmere heraf vilde det være for vidtløftigt her at meddele, da det gaar ud paa at give en Række af Forklaringer, udviklede af allerede bekjendte Grunde.

Samme har meddeelt Selskabet Efterretning om et nyt Æsk (Alkali), som han har opdaget i Peberen. Dette Æsk faaes ved at udtrække af Peberen med Viinaand alt det derved Opløselige, sætte Saltsyre til, som med dette Æsk danner et i Vand noget opløseligt Salt, og derpaa bundfælde Harpiken med Vand. Efter at dette Salt er behørigt rensed og opløst i Vand, bundfældes Æsket med Ammoniak. Dette Æsk har hele Peberens Skarphed, er opløseligere i Viinaand end i Vand, giver med de fleste Syrer tungtopløselige Salte, og antager ved Salpetersyrens Indvirkning en grønlig Farve. Det har samme Grundbestanddele, som Plantematerierne i Almindelighed, og hörer altsaa til samme Klasse som Æskene i Opium, Røvekagen, Stramonium o. s. s. Dog udmærker det sig fra alle hine, ved sin Skarphed.

Kort efter berettede *Samme* ogsaa Selskabet, at *Studiosus*, nu *Doctor Forchhammer* havde opdaget et lignende skarpt Æsk i det saakaldede spanske Peber, eller Frugtén af *capsicum annuum*. Endskjønt dette har Skarphed fælles med det foregaaende, udmærket det sig dog derfra ved sin større Opløselighed i Vand, ved sin Evne til at mætte mere Syre, og ved de Salte det danner.

Samme Medlem har ogsaa foreviist Selskabet en Prøve af den ved *Doctor Forchhammer* opdagede Mangansyre, der er sammensat af 100 Dele Mangan og 128 Dele Ilt, er karminrød, tilintetgjør Planterfarverne, og danner med Æskene røde Salte.

Endeligen har *samme Medlem* forelagt Selskabet Beretningen over den anden Undersøgelsesreise, som han i Selskab med Justitsraad *Esmarch* og *Doctor Forchhammer* efter kongelig Befalning har udført paa Bornholm. Foruden den Bekræftelse de herved fandt for de Bestemmelser de paa den tidligere Reise gjorde, have de haft Leilighed til at udvide vor Kundskab om denne mærkværdige Öe. I Öens Urbjerg have de fundet Grönstenen saare udbredt, og af samtidig Dannelse med Gneusen. I Selskab med denne Udvikling forekommer ogsaa Magnetjernsteen, der paa mange Steder ganske synes at fortrænge Hornbländen af Grönstenen. Paa et Sted finder man i Grönsteenlaget, saavel ædel som almindelig Serpentin, der indeholde Kali og smelte let for Blæseröret. Indsprængt deri forekommer bladig Pehnit og Kobberkies, saa at den nærmer sig van *Buchs Gabbro*. I Overgangsbjerget gjorde de den Bemærkning, at Leerskiferen kun der gaer over i Alunskifer, hvor man tillige finder Kalksteen. Dette gav dem Anledning til at söge og finde Alunskifer under Li-